

Obsah

Úvod	9
Charakteristika kurikula podpory zdraví v MŠ	10
Formální kurikulum PZ a ostatní dění v MŠ	11
Organizace přepracovaného vydání příručky	14
I. ČÁST	
FILOZOFIE, PRINCIPY A ZÁSADY PODPORY ZDRAVÍ	17
Filozofie programu podpory zdraví ve škole	18
Současné pojetí zdraví klade důraz na celistvost a souvislosti	19
Současné pojetí zdraví uznává úlohu subjektivního pocitu zdraví – pohody	20
Integrovaní principy programu podpory zdraví	26
Respekt k přirozeným lidským potřebám jednotlivce v celku společnosti a světa	27
Rozvíjení komunikace a spolupráce	33
Zásady podpory zdraví v MŠ – podmínky formálního kurikula ...	39
1. Učitelka podporující zdraví	39
2. Věkově smíšené třídy	42
3. Rytmičtý řád života a dne	47
4. Tělesná pohoda a volný pohyb	52
5. Zdravá výživa	57
6. Spontánní hra	61
7. Podnětné věcné prostředí	65
8. Bezpečné sociální prostředí	69
9. Participativní a týmové řízení	72
10. Partnerské vztahy s rodiči	77
11. Spolupráce mateřské školy se základní školou	82
12. Začlenění mateřské školy do života obce	86

II. ČÁST

PODKLADY PRO TVORBU A REALIZACI**ŠKOLNÍHO KURIKULA PODPORY ZDRAVÍ V MŠ** ..... 91**Struktura rámcového formálního kurikula PZ v MŠ** 92

1. Klíčové kompetence dospělého člověka podporujícího zdraví 92
  - Přehled kompetencí 93
2. Kompetence podpory zdraví u dítěte na konci předškolního období 94
3. Oblasti vzdělávání v podpoře zdraví v MŠ 95
  - Přehled oblastí a podoblastí podpory zdraví v MŠ 95
  - I. Biologická oblast 96
  - II. Psychologická oblast 97
  - III. Interpersonální oblast 98
  - IV. Sociálně-kulturní oblast 98
  - V. Environmentální oblast 99
4. Dílčí cíle vzdělávání v oblastech podpory zdraví 100
5. Činnosti dětí 101
6. Ukazatele dosažených dílčích cílů vzdělávání (evaluace) 102
7. Rizika ohrožující nebo znesnadňující proces vzdělávání 102

Tabulky 104

1. sada tabulek 106
2. sada tabulek 155

Jak používat rámcové kurikulum podpory zdraví ke zpracování školního kurikula MŠ 167

- Východiska 167
- Kroky vedoucí k vytvoření školního kurikula 168
  1. Vyhledávání a shromažďování materiálů, které souvisejí s tvorbou kurikula 168
  2. Vyhodnocování získaných informací 168
  3. Písemná osnova školního kurikula 169
  4. Zpracování školního kurikula 170
- Realizace školního kurikula 183

Evaluace školního kurikula 185

- Východiska 185
- Jak přistupovat k autoevaluaci 186
- Autoevaluace MŠPZ 187
  - Autoevaluace principů a zásad – podmínek PZ v neformálním kurikulu 188
- Prostředky autoevaluace a vedení jejich záznamů 193

Prožitkové učení dítěte a pedagogická činnost učitelky v kurikulu podpory zdraví v MŠ 198

- O prožitkovém učení 198
- Pedagogické podmínky pro zdar prožitkového učení 200

Postupy učitelky vedoucí k realizaci prožitkového stylu učení 202

1. Získávání poznatků o dítěti 202
2. Plánování vycházející z konkrétních podmínek školy a třídy 205
3. Dosahování rovnováhy mezi řízením činnosti dítěte, nepřímou účastí při spontánní hře dětí a využíváním vzniklých situací 211
4. Soustavné vyhodnocování pedagogické činnosti a jejích výsledků (autoevaluace) 219

Literatura 221